

KONUŞMAYI ŞEHVETLE SEVMEK VE YOKSULLUK EDEBİYATI

Aydınlık Gazetesi, 5 Aralık 2017

Yıldırım Koç

Nazım Hikmet'in Kurtuluş Savaşı Destanı'nda "Arhavili İsmail'in Hikayesi" bölümünde yer alan bazı dizelerini sık sık anımsıyorum.

"Bunlar

Uzun eğri burunlu

Ve konuşmayı şehvetle seven insanlardı ki"

Anımsadığım, uzun eğri burunlar değil, "konuşmayı şehvetle sevmek".

Bazı kişilerin sohbet toplantılarında soluk almaksızın sürdürdükleri uzun konuşmaları dinlediğimde aklıma hep bu dizeler geliyor.

Ben sohbet toplantılarında dinlemeyi ve öğrenmeye çalışmayı tercih ediyorum. Genellikle yalnızca soru sorulduğunda konuşuyorum.

Sohbet toplantılarında şehvetle uzun konuşma yapanlar genellikle son derece iyi niyetle bilgi aktarmaya veya sohbe katılanların bakış açısını değiştirmeye çalışıyor. Ancak bunda pek başarılı olduklarını da sanmıyorum.

SOHBET KALMIYOR

Geçenlerde böyle bir sohbet toplantısında bir arkadaşımın epey uzunca bir söylevini dinledik. Konuşması bitince, bu sohbetten büyük keyif aldığını söyledi. Ben de yaşanan olayın bir sohbet değil, monolog olduğunu belirttim ve gülüştük.

Bu öğretmenlik tavrı solcular arasında özellikle yaygın. Ben böylelerini genellikle mevlüt okuyanlara benzetiyorum.

Bu tavır, kişisel özelliklerden de kaynaklanabiliyor, edinilmiş özelliklerden de.

Bazı insanlar, siyasi görüşü ne olursa olsun, konuşmayı sever. Çevrenizde böyle insanlar varsa, onları değiştiremezsiniz. Bu hastalığın çaresi yok. Umarım sözü sohbeti çekilir kişilerdir.

Bazı insanların çok konuşmasıysa siyasi mücadele içinde edinilmiş bir özelliktir. Onlar çok biliyordur ve çevredeki insanlar az biliyordur. Çok bilenin görevi de az bilene anlatmak olduğundan, görev gereği çok konuşurlar.

HASTALIĞIN TEDAVİSİ

Bu hastalığı tedavi etmek mümkündür; ancak büyük çaba gerektirir.

Bu hastalığın tedavisinin ilk aşaması, bu kişilerin kendi eksikliklerini nazik bir biçimde göstermektir. İnsan daha çok öğrendikçe ne kadar az bildiğini anlıyor. Çok öğretmenlik yapanlar genellikle kulaktan dolma bilgilerle nutuk atıyorlar.

Tedavide ikinci aşama, sohbe dinleyici olarak katılanların da evinde televizyon ve bilgisayar ve elinde akıllı telefon olduğunu ve dünyada ve Türkiye'deki gelişmeleri en az sohbetin konuşmacısı kadar iyi izlediklerini bir biçimde kabul ettirmektir. ABD'de veya örneğin İsviçre'de bu şekilde bir sohbe konuşsanız, sizi dinlerler ve çok yararlı da olabilir. O ülkelerin halkları genellikle politikanın, dünyadaki gelişmelerin ve ülkelerindeki olayların dışındadır. Ama eğer bu sohbeti Türkiye'de yapıyorsanız, sizi büyük bir nezaketle dinleyenlerin sizi suya götürüp susuz getirecek kadar bilgili, deneyimli, gerçekçi ve akıllı olduğunu bileceksiniz.

KULAKTAN DOLMA BİLGİYLE YOKSULLUK EDEBİYATI

Bu sohbetlerde "korsan tebliğci" gibi konuşanlar genellikle yoksulluk edebiyatı yapar. Örneğin, parasal ücretten gerçek ücrete nasıl geçildiğini bile bilmeden, ücretlerin nasıl düştüğünü uzun uzun

anlatabilir. Halbuki bu sohbetin dinleyicisi konumuna itilmiş olanlar, yeni aldıkları cep telefonu ile oynamakta ve internette araba fiyatlarını izlemektedir.

Ülkemizde yüzyıllardan süzülüp gelen bir sohbet geleneği var. Televizyon, bilgisayar ve akıllı cep telefonları bu sohbet geleneğine büyük darbe indirdi. Bu güzel geleneğimize darbe indiren ikinci etmen de, öğretmenlik rolüne soyunanlar.

Halbuki başka ülkede göremeyeceğimiz kadar birikimli, renkli, sözü sohbeti güzel, görmüş geçirmiş bir halkımız var. Öğretmenlik taslayıp komik duruma düşmeden, o halktan biri olarak davranmak ve dinlemeyi bilmek bana daha doğru geliyor.